

1. INFORMACJA O NADZWYCZAJNYM POSIEDZENIU RADY KRAJOWEJ FSNT NOT
2. POSIEDZENIE KOMITETU ORGANIZACYJNEGO I KOMITETU NAUKOWEGO II SYMPOZJUM SEP „HISTORIA ELEKTRYKI”
3. W ODDZIAŁACH SEP
4. KALENDARIUM
5. OSOBOWOŚĆ NAUKI

1. INFORMACJA O NADZWYCZAJNYM POSIEDZENIU RADY KRAJOWEJ FSNT NOT

W dniu 25 października 2016 r. (wtorek) na nadzwyczajnym posiedzeniu obradowała Rada Krajowa FSNT NOT. Ze strony SEP w obradach udział wzięli delegaci SEP do RK kol. kol.: Marek Grzywacz, Ryszard Chojak, Agata Gomółka, Iwona Fabjańczyk, z up. Prezesa SEP jego stały z-ca – Ewa Materska oraz prof. Andrzej Zieliński – Prezes Honorowy NOT, Ryszard Marcińczak – Przew. GKR FSNT NOT, Jan Chojecki – delegat z woj. warmińsko-mazurskiego.

Głównymi punktami porządku obrad były: nowy statut Federacji oraz dyskusja nad oczekiwaniami i propozycjami dotyczącymi założeń strategii i przyszłości funkcjonowania FSNT NOT.

Po długiej dyskusji został przyjęty nowy statut Federacji (40 głosami - za, przy 2 wstrzymujących się i bez głosów przeciwnych). Następnie kilku dyskutantów wypowiedziało się na temat oczekiwań i propozycji dot. założeń strategii i przyszłości funkcjonowania Federacji. Wydaje się, że tematyka ta będzie prezentowana podczas kolejnego posiedzenia RK w dniu 12 grudnia 2016 r. (z uwagi na wybory do nowych władz i organów Federacji), podczas spodziewanych wystąpień kandydatów i przedstawiania programów ich działalności na kadencję 2016/2020.

Obrady RK poprzedziło tradycyjne spotkanie Przedstawicieli SEP do Rady Krajowej FSNT NOT, poświęcone omówieniu tematyki posiedzenia.

oprac. Ewa Materska – Biuro SEP

2. POSIEDZENIE KOMITETU ORGANIZACYJNEGO I KOMITETU NAUKOWEGO II SYMPOZJUM SEP „HISTORIA ELEKTRYKI”

W dniu 25 października br. w Biurze SEP w Warszawie odbyło się wspólne posiedzenie Komitetu Organizacyjnego i Komitetu Naukowego II Sympozjum SEP „Historia Elektryki” (II SHE), które odbędzie się w dniach 24-25 listopada br. w Szczecinie.

Przewodniczący Komitetu Naukowego prof. Adam Makowski z Uniwersytetu Szczecińskiego przedstawił stan przygotowań do II SHE: wstępny program, liczbę zgłoszonych referatów (ok. 50), program artystyczny itd. Artykuły i referaty, które przedstawione zostaną w trakcie trwania sympozjum podzielono na kilka działów: biografistyka, historia techniki, historia SEP, elektryka i cywilizacja oraz historia elektryki. Artykuły zgłoszone na sympozjum opublikowane

zostaną w *Przeglądzie Zachodniopomorskim* oraz *Zeszytach problemowych Instytutu Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL*.

Fot. 1. Posiedzenie członków Komitetu Organizacyjnego i Komitetu Naukowego II Sympozjum SEP „Historia Elektryki”.

Zgłoszenia na Sympozjum przyjmowane są pod adresem: konferencja@historiasep.pl

oprac. i fot. Mariusz Poneta – Dział Organizacyjny Biura SEP

3. W ODDZIAŁACH SEP

W ODDZIALE BIAŁOSTOCKIM

OBCHODY 70-LECIA ODDZIAŁU

Rok 2016 jest rokiem jubileuszu 70-lecia powstania Oddziału Białostockiego SEP. Z tej okazji Zarząd Oddziału zaplanował wiele przedsięwzięć, które wpisują się w rocznicowe obchody.

Trwałym śladem świętowania jest specjalnie wybity „Medal siedemdziesięciolecia” w liczbie tylko 70 sztuk. Decyzją Zarządu Oddziału medal przyznano najbardziej zasłużonym dla Oddziału Białostockiego SEP instytucjom, firmom oraz indywidualnym członkom SEP.

Kolejnym przedsięwzięciem było wydanie w formie książkowej zbioru kilkudziesięciu felietonów kol. Marka Powichrowskiego, które od prawie dwudziestu lat towarzyszą kolejnym numerom Oddziałowego Biuletynu. Wszystkie razem i każdy z osobna są prawdziwymi perełkami gatunku, a przede wszystkim są owocem weny twórczej autentycznego erudyty.

W obchody jubileuszu wpisują się także spotkanie Rady Prezesów SEP, które odbyło się w Białymstoku w maju br. W ocenie uczestników było ono dużym sukcesem organizacyjnym, a towarzyszące mu atrakcje długo pozostaną w ich pamięci. Szczególnym elementem obchodów 70-lecia Oddziału jest przygotowanie przez

redakcję Oddziałowego Biuletynu specjalnego numeru, zawierającego podsumowanie ostatniego dziesięciolecia pod tytułem „Od sześćdziesiątki do siedemdziesiątki”. W obszernym opracowaniu, opatrzonym wieloma fotografiami, zostały przedstawione najważniejsze wydarzenia w oddziałowym życiu stowarzyszeniowym.

Jednak kulminacją obchodów 70-lecia Oddziału Białostockiego SEP było uroczyste spotkanie, które odbyło się w sali koncertowej Opery i Filharmonii Podlaskiej w dniu 26 października br. Na uroczystość przybyło ponad 200 osób. Swoją obecnością zaszczylili nas między innymi: wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski, prezydent Miasta Białegostoku Tadeusz Truskolaski, prezes SEP kol. Piotr Szymczak, prorektorzy Politechniki Białostockiej prof. Roman Kaczyński i prof. Andrzej Sikorski, dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Białostockiej prof. Mirosław Świercz, prezisi Oddziałów SEP: Łomżyńskiego kol. Mirosław Sajczyk i Suwalskiego kol. Adam Słuchocki, prezes Rady Wojewódzkiej FSNT NOT w Białymstoku kol. Piotr Zbrożek, prezes Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Wojciech Kamiński oraz prezisi i przedstawiciele wielu firm, instytucji oraz Kół SEP.

Wszystkich przybyłych na uroczystość powitał Prezes Oddziału Białostockiego SEP kol. Bogusław Łącki. Następnie ze specjalnymi życzeniami kolejno wystąpili wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski i prezydent Miasta Białegostoku Tadeusz Truskolaski.

Fot. 2. Prezes Oddziału Białostockiego SEP kol. Bogusław Łącki prezentuje pamiątkowy grawerton otrzymany od wojewody podlaskiego Bohdana Paszkowskiego.

Z kolei prezes SEP kol. Piotr Szymczak, wspólnie z prezesem Oddziału Białostockiego kol. Bogusławem Łąckim, wręczyli odznaki i wyróżnienia honorowe SEP najbardziej zasłużonym dla Stowarzyszenia członkom i instytucjom, przyznane przez Zarząd Główny SEP.

Szafirowe OH SEP otrzymało 11 osób, złotymi OH SEP odznaczono 8 osób oraz członka wspierającego – firmę ENEA Wytwarzanie sp. z o.o. Następnie srebrne OH SEP otrzymało 11 koleżanek i kolegów oraz członek wspierający – firma APS S.A. Wręczono także 18 medali pamiątkowych SEP, a w tym Medal im. Michała Doliwo-Dobrowolskiego Politechnice Białostockiej i Zespołowi Szkół Elektrycznych im. prof. Janusza Groszkowskiego w Białymstoku. Koleżanka Jolanta Sarajew odebrała List Gratulacyjny SEP za 57-letnie aktywne działanie w Stowarzyszeniu, a cztery osoby otrzymały Godność Zasłużonego Seniora SEP.

Z kolei Prezes Oddziału Białostockiego SEP wręczył 15 pamiątkowych „Medali siedemdziesięciolecia” zasłużonym dla Oddziału firmom i instytucjom oraz prezesowi SEP kol. Piotrowi Szymczakowi i Prezesom Oddziałów SEP: Łomżyńskiego i Suwalskiego. A potem miłym i niespodziewanym akcentem było wręczenie Oddziałowi

przez Prezesa SEP statuetki ze Złotą Odznaką SEP, jaką Zarząd Główny SEP przyznał w uznaniu zasług Oddziału Białostockiego SEP.

Jako przerywnik pomiędzy poszczególnymi stopniami wyróżnień występował wspaniały duet wokalo-gitarowy Izabela Szafrąńska i Paweł Sokołowski, który był prawdziwą ozdobą wieczoru.

Fot. 3. Statuetka ze Złotą Odznaką Honorową SEP trzymana przez kolegów prezesów (od lewej) Bogusław Łącki - aktualny prezes Oddziału, Mirosław Kasacki i Jerzy Kołtątaj - byli prezisi Oddziału, Piotr Szymczak - prezes SEP, Bogdan Siuda i Wiktor Ostasiewicz - byli prezisi Oddziału.

W międzyczasie na ekranie prezentowano sentymentalny pokaz fotografii dotyczących Oddziału z minionych lat. Część oficjalną zakończyło wystąpienie prezesa SEP kol. Piotra Szymczaka, który pogratulował Oddziałowi Białostockiemu SEP osiągnięć, omówił krótko swe zamierzenia i życzył społeczności Oddziału dalszej owocnej działalności stowarzyszeniowej.

W części artystycznej wystąpił Chór Dziecięcy Opery i Filharmonii Podlaskiej pod dykcją dr Ewy Rafałko z programem zawierającym przekrój polskich przebojowych piosenek od lat dwudziestych po dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku. Całość spotkania zakończyło spotkanie koleżeńskie w foyer filharmonii, podczas którego doszło do wielu spotkań i wymiany poglądów wśród przyjaciół i kolegów.

oprac. i fot. Paweł Mytnik – Oddział Białostocki SEP

W ODDZIALE KOSZALIŃSKIM

WSPÓŁPRACA Z POLITECHNIKĄ KOSZALIŃSKĄ

Oddział Koszaliński SEP współpracuje z dwoma wydziałami lokalnej Politechniki od wielu lat. Wspólnie z Kółem SEP, działającym przy uczelni, organizowane są coroczne konkursy na najlepsze prace dyplomowe absolwentów uczelni. Konkursy te na przestrzeni szesnastu lat współpracy miały różne okresy intensywności, lecz nadal są corocznie organizowane. Z jednej strony coroczne konkursy angażują młodych, zdolnych i wykształconych studentów lokalnej uczelni oraz wspierają ich rozwój, z drugiej zaś strony poszerzają wiedzę o SEP i promują w środowisku uczelni cele statutowe stowarzyszenia. Komisje konkursowe składające się z przedstawicieli uczelni oraz SEP wyłaniają co roku najlepsze prace dyplomowe, w szczególności z obszaru elektroniki. Szczególnym zainteresowaniem komisji cieszą się prace o charakterze praktycznym, związanym z realnymi potrzebami społeczeństwa, prace mające szansę na ich wdrożenie w przemyśle lub usługach.

W tym roku podczas inauguracji na Wydziale Elektroniki i Informatyki oraz na Wydziale Technologii i Edukacji zostały wręczone nagrody dla zwycięzców konkursu na najlepszą pracę dyplomową, organizowanym przez Oddział Koszaliński Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Do konkursu zostało zgłoszonych 60 prac inżynierskich i magisterskich, spośród których komisja z udziałem przedstawiciela naszego oddziału SEP wybrała sześć najlepszych. W kategorii prac inżynierskich nagrodzeni zostali: Piotr Ładyński oraz Szymon Wasilewski – absolwenci Wydziału Technologii i Edukacji, których prace pisane były pod kierunkiem dr inż. Sebastiana Peçolta. Z Wydziału Elektroniki i Informatyki nagrodzono prace Łukasza Zielińskiego – praca pod kierunkiem dr inż. Marka Popławskiego oraz pracę Patryka Widulińskiego, która była pisana pod kierunkiem dr inż. Dariusza Gretkowskiego. W kategorii prac magisterskich nagrodzono Macieja Downara i Andrzeja Kostka, których prace zostały napisane pod kierunkiem dr inż. Dariusza Drabarka. Obaj absolwenci studiowali na Wydziale Elektroniki i Informatyki.

oprac. Zenon Lenkiewicz – Oddział Koszaliński SEP

W ODDZIALE RZESZOWSKIM

60 LAT SEP W RZESZOWIE

W dniu 20 października br. w sali koncertowej Wydziału Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego obchodzony był uroczysty jubileusz 60-lecia powstania Oddziału SEP w Rzeszowie. W sierpniu 1956 roku nasi starsi koledzy, których już wielu nie ma pośród nas, podjęli inicjatywę powołania Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Rzeszowie.

Początek nowemu oddziałowi dało dziesięć kół zakładowych, które zrzeszały 274 członków. W dwudziestym roku działalności były to już 33 koła zakładowe, które liczyły 1442 członków. Powstały oddział obejmował swoim zasięgiem terytorialnym całe ówczesne nowe województwo rzeszowskie, które powstało z części byłego województwa lwowskiego. Zmiany w podziale administracyjnym kraju w 1975 roku spowodowały, że z Oddziału Rzeszowskiego powstały nowe Oddziały SEP: w Krośnie, Tarnobrzegu i Przemysłu, istniejące do chwili obecnej.

Pierwszym prezesem oddziału był kol. Jan Radziwiłowicz, reprezentant telekomunikacji, który pełnił tę funkcję w latach 1956-1957.

W mijającym 60-leciu w oddziale zrealizowano bardzo wiele ciekawych przedsięwzięć i projektów, które integrowały środowisko elektryków i energetyków z naszego regionu.

Fot. 4. Złota Odznaka Honorowa SEP dla oddziału. Odbierają Prezesi SEP w Rzeszowie (od lewej): Adam Świdrak, Adam Szalwa, Jan Rusin, Bolesław Pałac w towarzystwie Prezesa SEP Piotra Szymczaka.

Do świętowania zaprosiliśmy Kolegów z Węgierskiego Stowarzyszenia Elektrotechników MEE.

Nasz jubileusz zaszczycili też goście z Ukrainy. Przybyli profesoria Politechniki Lwowskiej oraz przedstawiciele zakładu Energetycznego we Lwowie. Ze Stanisławowa przyjechał Prezes Towarzystwa Kultury Polskiej „Przyjaźń”, pan Witalij Czaszczin z małżonką. Jubileuszowe obchody były też okazją do wyróżnień i odznaczeń dla członków Oddziału Rzeszowskiego SEP. Wojewoda Podkarpacki Pani Ewa Leniart wręczyła w imieniu Prezydenta RP Srebrne Krzyże Zasługi dla kol. Ireny Jamróz i kol. Zbigniewa Stycznia.

Prezes SEP, kol. Piotr Szymczak wręczył Złotą Odznakę Honorową SEP dla Oddziału Rzeszowskiego. Wielu naszych członków otrzymało medale i wyróżnienia. Wszystkim serdecznie gratulujemy. Szersza relacja z jubileuszu będzie dostępna w Wiadomościach Elektrotechnicznych i Spektrum.

oprac. Bolesław Pałac – Prezes Oddziału Rzeszowskiego SEP

POSIEDZENIE KOMITETU TC 81 MIĘDZYNARODOWEJ KOMISJI ELEKTROTECHNICZNEJ IEC NA POLITECHNICIE RZESZOWSKIEJ

Na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej odbyło się w dniach 24-28.10 br. posiedzenie plenarne Komitetu TC 81 Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC) – organizacji pozarządowej z siedzibą w Genewie, która została powołana do życia w 1906 r., równo 110 lat temu. Ostatnie tego typu posiedzenie plenarne odbyło się w 2013 roku w Sapporo.

Głównym celem IEC jest krzewienie współpracy ogólnosiwiatowej we wszystkich zagadnieniach związanych z normalizacją, promowaniem i tworzeniem międzynarodowych dokumentów normatywnych, głównie Norm Międzynarodowych z dziedziny elektrotechniki. Międzynarodowe dokumenty normatywne, specyfikacje techniczne, raporty techniczne i przewodniki IEC stanowią podstawę m.in. norm Unii Europejskiej i w rezultacie norm krajowych i regionalnych oraz dla systemów oceny zgodności (certyfikacja) i uzgodnień technicznych w handlu międzynarodowym. Mogą też być wykorzystane przez władze krajowe w pracach legislacyjnych jako podstawa krajowych przepisów technicznych.

Fot. 5. Uczestnicy posiedzenia.

W Rzeszowie gościliśmy delegatów z 22 krajów, w tym m.in. z Japonii, Chin, Korei Południowej, USA, Brazylii, Australii, Republiki Południowej Afryki oraz z wielu krajów europejskich. Polskę reprezentowali trzej delegaci: prof. Zdobysław Flisowski (przewodniczący delegacji polskiej) i dr Marek Łoboda z Politechniki Warszawskiej oraz prof. Grzegorz Masłowski z Politechniki Rzeszowskiej.

W trakcie ostatniego dnia obrad, tj. 28.10 br., odbyło się głosowanie nad przyjęciem trzeciego wydania serii Norm Międzynarodowych IEC 62305, poświęconych ochronie ogromowej obiektów budowlanych i ochronie urządzeń elektrycznych i elektronicznych, w tym również systemów komputerowych i telekomunikacyjnych, wrażliwych na zakłócenia elektromagnetyczne. Wdrożenie tych

norm na świecie planuje się w 2018 roku. Przyznanie Polsce organizacji posiedzenia plenarnego IEC świadczy o docenieniu naszego krajowego środowiska naukowo-technicznego, w tym również środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Oficjalnym organizatorem posiedzenia był Polski Komitet Normalizacyjny, natomiast samą organizację posiedzenia IEC w Rzeszowie wsparły Politechnika Rzeszowska oraz organizacje i firmy zainteresowane promowaniem międzynarodowej działalności standaryzacyjnej: Oddział Rzeszowski Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Fundacja Rozwoju Politechniki Rzeszowskiej, Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej ZAPEL S.A., ELKO-BIS Systemy Odgromowe sp. z o.o., ML SYSTEM S.A. Po zakończeniu obrad delegaci mieli również okazję zwiedzić Rzeszów i okolice. Wizyta delegatów z wszystkich kontynentów przyczyni się z pewnością do promocji naszego kraju, a w szczególności regionu podkarpackiego i Rzeszowa.

oprac. i fot. Grzegorz Masłowski

W ODDZIALE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO

IMPREZA KULTURALNA

Oddział Zagłębia Węglowego SEP zorganizował w dniu 24 października br. kolejną imprezę kulturalną dla członków SEP i ich rodzin. 40 osób spotkało się w nowej siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach. Niezwykła sala koncertowa – perła architektury, która funkcjonuje od 2014 roku, cieszy się wielkim uznaniem w świecie muzycznym. O walorach i technicznych aspektach sali koncertowej i budynku NOSPR opowiedział jeden z projektantów budynku mgr inż. architekt Aleksander Nowacki z biura architektonicznego Konior Studio w Katowicach. Obszerny artykuł o sali koncertowej NOSPR ukazał się w numerze 4/2016 Śląskich Wiadomości Elektrycznych.

Fot. 6. Sala koncertowa NOSPR i uczestnicy imprezy. Z prawej strony Aleksander Nowacki

ŚLĄSKIE DNI TECHNIKI

W dniach 18 – 26 października br. odbyły się Śląskie Dni Techniki. Organizatorem głównym była Śląska Rada FSNT NOT. OZW SEP, jako jeden ze współorganizatorów, miał swój dzień branżowy 18 października. W tym dniu zorganizowane zostało seminarium „Elementy Prawa Budowlanego dla elektryków oraz rozporządzenie o warunkach technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.”

Obchody Dnia Centralnego Śląskich Dni Techniki odbyły w dniu 26 października w Domu Technika NOT. Po wystąpieniach okolicznościowych podsumowano Konkurs „Mistrz Techniki Regionu Katowickiego”, którego jednym z jurorów był prezes OZW Jerzy Barglik. Wręczone zostały nagrody i wyróżnienia, po czym nastąpiła prezentacja nagrodzonego rozwiązania.

JUBILEUSZ ROMANA KOCJANA

Na posiedzeniu Komisji Kwalifikacyjnej nr 106 w dniu 27 października br. uhonorowano kamienną (70) rocznicę urodzin Romana Kocjana – członka Komisji Kwalifikacyjnej nr 106. Teresa Machoń – sekretarz i skarbnik OZW SEP wręczyła Jubilatowi kwiaty oraz adres gratulacyjny, podpisany przez Prezesa OZW SEP Jerzego Barglika i uczestników spotkania.

oprac. Barbara Adamczewska – Oddział Zagłębia Węglowego SEP

4. KALENDARIUM

24 października

1804 – urodził się Wilhelm Eduard Weber (zm. 23 czerwca 1891 r.) – niemiecki fizyk, badał magnetyzm i elektryczność. W 1831 podjął pracę na Uniwersytecie w Getyndze, gdzie wraz z Gaussem zbudował bardzo czuły magnetometr do pomiaru natężenia pola magnetycznego, urządzenia do pomiaru prądu stałego i zmiennego, a także telegraf elektromagnetyczny (1833 r.).

1821 – urodził się Philipp Ludwig von Seidel (zm. 13 sierpnia 1896 r.) – niemiecki matematyk, fizyk i astronom. Pracował na Uniwersytecie Ludwiga Maximiliana w Monachium, gdzie jego uczniem był między innymi Max Planck. Od jego nazwiska pochodzi nazwa algorytmu rozwiązywania układów równań liniowych: metody Gaussa-Seidla.

1944 – zmarł Louis Renault, francuski przemysłowiec, pionier motoryzacji (ur. 1877 r.).

25 października

1897 – urodził się Andrzej Sołtan, wybitny polski fizyk jądrowy (zm. 10 grudnia 1959 r.). Był współtwórcą pierwszych na świecie sztucznych źródeł promieniowania neutronowego oraz konstruktorem pierwszych polskich akceleratorów.

1910 – urodził się William Higinbotham (zm. 10 listopada 1994 r.) – amerykański fizyk, autor gry komputerowej Tennis for Two. W 1958 roku opublikował w ramach dni otwartych laboratorium grę komputerową, symulację tenisa stołowego wizualizowaną przy użyciu oscyloskopu. Jakkolwiek jej oryginał się nie zachował, została ona uznana za pierwszą grę komputerową w historii.

26 października

1811 – urodził się Isaac Merritt Singer (zm. 23 lipca 1875 r.) – amerykański przedsiębiorca, konstruktor oraz wynalazca współczesnej maszyny do szycia, twórca Singer Corporation.

1887 – urodził się Leonid Konstantinowicz Ramzin (zm. 28 czerwca 1948 r.) – rosyjski inżynier, konstruktor kotłów parowych. W latach 40. zbudował przepływowy kocioł parowy, zwany kotłem Ramzina. Napisał wiele prac z zakresu energetyki cieplnej. Był profesorem Instytutu Energetycznego w Moskwie.

27 października

1968 – zmarła Lise Meitner (ur. 17 listopada 1878 r.) – austriacka fizyczka jądrowa. Jako pierwsza wyjaśniła teoretycznie zjawisko rozbicia jądra atomowego, którego w 1938 roku dokonał Otto Hahn.

28 października

1845 – urodził się Zygmunt Florenty Wróblewski (zm. 16 kwietnia 1888 r.) – polski fizyk, członek Akademii Umiejętności (od 1880 r.), profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego (od 1882 r.). Wraz z Karolem Olszewskim – chemikiem i również profesorem UJ – dokonał w 1883 r. pierwszego na świecie skroplenia tlenu (5 kwietnia) i azotu (13 kwietnia), co było dużym wydarzeniem w ówczesnym świecie naukowym.

29 października

1783 – zmarł Jean Le Rond d'Alembert (ur. 16 listopada 1717 r.) – francuski filozof, fizyk i matematyk. Przedstawiciel epoki oświecenia. Od 1754 r. członek, a od 1772 r. sekretarz Akademii Francuskiej. Współtwórca i współredaktor Wielkiej Encyklopedii Francuskiej.

1998 – po 36 latach amerykański astronauta i polityk John Glenn odbył na pokładzie wahadłowca Discovery swój drugi lot kosmiczny, zostając w wieku 77 lat najstarszym człowiekiem w kosmosie.

2008 – wyprodukowano ostatni autobus marki Jelcz.

30 października

1811 – Niemiec Friedrich Koenig opatentował pierwszą cylindryczną maszynę drukarską.

1900 – urodził się Ragnar Arthur Granit (zm. 12 marca 1991 r.) – szwedzko-fiński neurofizjolog i filozof. W 1967 r., wraz z Haldanem Keffer Hartline i George'em Waldem otrzymał Nagrodę Nobla za odkrycie podstawowych procesów fizjologicznych i chemicznych, zachodzących w mózgu i oku podczas widzenia.

1930 – zmarł Sakichi Toyoda (ur. 14 lutego 1867 r.) – japoński wynalazca i przemyslowiec. Dzięki własnej pomysłowości, talentowi wynalazczemu i pracy został „królem japońskich wynalazców” i ojcem japońskiej rewolucji przemysłowej. Był założycielem największego japońskiego koncernu samochodowego Toyota Industries Co., Ltd.

1951 – założono Polską Akademię Nauk.

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSiW

źródło: pl.wikipedia.org

W 1933 roku otrzymał stypendium Fundacji Rockefellera i spędził rok w laboratorium Kellogga w California Institute of Technology w Pasadenie, gdzie zetknął się z fizyką jądrową. Zajmował się m.in. spektrometrią jądrową i budową akceleratorów, często samodzielnie budował te urządzenia.

W 1933 r. wraz z H.R. Cranem i C. Lauritsenem po raz pierwszy na świecie uzyskał strumień neutronów poprzez bombardowanie lekkich pierwiastków przyspieszonymi jonami helu i deuteronomi.

Po wojnie zamieszkał w Łodzi, gdzie w 1945 roku został powołany na stanowisko kierownika Katedry Fizyki Wydziału Elektrycznego Politechniki Łódzkiej. W 1947 roku otrzymał nominację na profesora fizyki doświadczalnej Uniwersytetu Warszawskiego, ale do 1953 r. utrzymywał stały kontakt z Politechniką Łódzką. W 1952 roku został członkiem Polskiej Akademii Nauk.

W 1955 roku został założycielem i pierwszym dyrektorem Instytutu Badań Jądrowych, (z którego później wydzielono Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana) oraz współzałożycielem Zjednoczonego Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej i członkiem jego Rady Naukowej.

Był autorem lub współautorem ponad 70 publikacji. Na XXXV Zjeździe Fizyków Polskich w Białymstoku w 1999 r. prof. Andrzej Kajetan Wróblewski w referacie pt. „Fizyka w Polsce wczoraj, dziś i jutro”, zaklasyfikował Andrzeja Sołtana do grona 20 najwybitniejszych polskich fizyków XX wieku.

oprac. Jerzy Szczurowski – SEP COSiW

źródło: pl.wikipedia.org

5. OSOBOWOŚĆ NAUKI

Prof. Andrzej Sołtan był wybitnym polskim fizykiem jądrowym, współtwórcą pierwszych na świecie sztucznych źródeł promieniowania neutronowego oraz konstruktorem pierwszych polskich akceleratorów.

Urodził się dnia 25 października 1897 r. w Warszawie, zmarł 10 grudnia 1959 r. W czasie pierwszej wojny światowej przebywał w Petersburgu, gdzie ukończył szkołę średnią. Po wojnie wrócił do Warszawy, gdzie w 1926 roku ukończył studia na Uniwersytecie Warszawskim uzyskując stopień doktora w zakresie fizyki za pracę o widmie emisyjnym wodoru rtęci.

Tydzień w SEP [102] 24 - 30 października 2016

Zespół redakcyjny:

Jerzy Kuciński - redaktor naczelny, Mariusz Poneta - sekretarz, Bolesław Pałac, Adam Gawłowski
Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl